

Datum: 2023-08-30

Dnr: 2023-189

Direktionen 2023-09-14

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Handläggare: Elin Tegnér Larsson

Svar på skrivelse (V) angående barnkonventionen och barns perspektiv i beslutsunderlag

Förslag till beslut

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje beslutar att skrivelsen ska anses besvarad.

Ulrika Lindberg

Tillförordnad förbundsdirektör

Beskrivning av ärendet

Catarina Wahlgren (V) har den 20 april 2023 till direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje lämnat skrivelse angående barnkonventionen och barns perspektiv i beslutsunderlag. Direktionen beslutade den 2023-04-20 § 48 att remittera skrivelsen till förvaltningen för besvarande. Ärendet redogör för förvaltningens svar på skrivelsen. Sammantaget som svaret redogör för, framgår att det arbetas aktivt med barnkonventionen och barns perspektiv i verksamheter inom kommunalförbundet och Tiohundra AB.

Den inledande funderingen i skrivelsen är om det är så att rubriken används slentrianmässigt utifrån att det ibland gäller frågor där barnperspektivet inte har en tydlig plats samt att det sällan beskrivs

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Postadress:

Box 801

761 28 Norrtälje

E-post: registrator.sjukvardomsorg@norrtalje.se

Telefon: 0176-710 00 (Norrtälje kommuns växel)

Hemsida: <http://kson.norrtalje.se>

Besöksadress:

Rubingatan 2

Norrtälje

konkret på vilket sätt man tagit hänsyn till barnperspektivet. Skrivelsen innehåller fem frågor gällande arbete med barnkonventionen samt barns perspektiv:

1. Vilka kunskapshöjande insatser har genomförts inom kommunalförbundet och Tiohundra i och med att barnkonventionen blev lag i Sverige?
2. Vilka verksamheter inom kommunalförbundet och Tiohundra har barnrättskompetens?
3. Hur plockas barnperspektivet in i beslutsunderlag i kommunalförbundets olika verksamheter?
4. Hur följer man upp krav på barnrättsperspektiv i avtal med privata utförare?
5. Vilka behov ser kommunalförbundet själva för att kunna utveckla den obligatoriska punkten om barns perspektiv och barnkonventionen i beslutsunderlagen?

Barnkonventionen är sedan 1 januari 2020 lag i Sverige. Genom att göra barnkonventionen till lag var tanken att den skulle få ett större genomslag i praktiken än den haft tidigare. Barnkonventionen bygger på fyra grundprinciper: alla barn har samma rättigheter, barns bästa ska alltid komma först, varje barn har rätt att överleva och att utvecklas samt varje barns rätt att uttrycka sin åsikt.

Nedan redogörs närmare för barnkonventionen och barns perspektiv i beslutsunderlag inom kommunalförbundet och i Tiohundra AB:s verksamheter; barnavårdscentralen (BVC) och barn- och ungdomsmedicinska mottagningen (BUUM), Funktionsstöd och Service samt Psykiatri och habilitering.

Kommunalförbundet

Kommunalförbundets arbete med barnkonventionen och barns perspektiv i frågor som rör dem är ett pågående arbete. Utifrån att arbetet med barnkonventionen är en viktig del i allt socialt arbete har kommunalförbundet, liksom Norrtälje kommun, en rubrik och frästexter gällande barnperspektivet i skrivelser som ska behandlas av förtroendevalda. Under ett FORUM, ett möte där samtliga anställda på kommunalförbundet deltar, har redogjorts avssende barnkonventionen för att ge en gemensam grund i barnrättskompetens. Det hanteras och arbetas med i det dagliga arbetet och i frågor där barn berörs tas det upp extra inom myndighetsutövningen på ärendedragningar med gruppleddare. Det planeras för en fördjupning för samtliga biståndshandläggare under hösten och det kommer göras en utvärdering och planering för fortsättning.

I biståndsutredningar inom Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) samt inom Socialtjänstlagen (2001:453) som ligger till grund för beslut som i någon mån omfattar barn ska barnperspektivet vara beskrivet i utredningen. När utredning och beslut följs upp är barnperspektivet en del av utredningen och följs även det upp, detta sker minst en gång per år och oftare vid behov.

För den gruppen av anställda som arbetar med Lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är arbetet med barnkonventionen och barns perspektiv mer omfattande och frågor kring detta arbetas med på mer daglig basis. Inom LSS har bland annat tagit fram ett utbildningsmaterial och haft utbildningar för samtliga biståndshandläggare rörande barnkonventionen, barns perspektiv samt barnrättsperspektivet. Biståndshandläggarna arbetar bland annat utifrån en checklista framtagen av Barnombudsmannen för att säkerställa att de arbetar med barnkonventionen i varje enskild utredning, material inför och under utredningarna är anpassade efter barn och det finns rutiner för att få

med barnkonsekvensanalys och barnets perspektiv i varje utredning. Under utredningen finns även planering för att på bästa sätt involvera barnet i utredningen bland annat genom att använda sig av alternativa kommunikationssätt så som bilder, anpassa på vilka fysiska platser man ses samt vilka som ska vara närvarande vid utredningsmöten. Vidare finns utvecklingsområden gällande barnkonventionen inskrivna i verksamhetsplanen och vidare arbete planeras för att få ett samlat grepp för samtliga handläggare på kommunalförbundet.

Genomgång av förvaltningens avtal med leverantörer av vård och omsorg utifrån barnkonventionen och barnrättsperspektivet, visar att få avtal har ett uttryckt och explicit krav på barnrättsperspektiv och kännedom om barnkonventionen. Avtalsvillkor reglerar dock att personal ska ha adekvat utbildning, få löpande kompetensutveckling samt få den handledning som erfordras för att utföra avtalat uppdrag och bedriva verksamhet. Avtalsföljsamheten följs upp vid utförliga avtalsuppföljningar som genomförs årligen. Förvaltningen har efter genomgången att se till om det vid nya avtal och avtalsrevideringar finns skäl att tydliggöra avtalsskrivningar om barnkonventionen och barnrättsperspektivet i avtal där det är motiverat och ändamålsenligt.

Tiohundra

Inom Tiohundra har verksamheterna redovisat enligt följande:

Enheterna och dess personal inom mottagningarna *BVC* och *BUUM* arbetar enligt uppgift alltid med barns medbestämmanderätt och sätter alltid barnens behov i centrum. Att enheterna har barnrättskompetens finns i de avtal de har med kommunalförbundet samt finns även med i barnhälsovårdsprogrammet som enheterna arbetar efter.

Personal från *barn- och ungdomsenheterna inom funktionsstöd och service LSS 9 §*: Regnbågen, Månen och Solskenets korttidsboende

samt LSS 9 § 7 fritids har haft kontinuerlig brukarhandledning enligt metoden tillämpad beteendeanalys (TBA) med viss inblandning av alternativ och kompletterande kommunikation (AKK). Under de senaste åren har de gjort utbildningssatsningar bland annat inom barnkonventionen, individens behov i centrum (IBIC), dokumentation, hot och våld samt psykisk ohälsa. Utbildning i barnkonventionen planeras under hösten 2023 för samtlig personal.

Inom *psykiatriverksamheterna och habiliteringen* inom Tiohundra finns bland personalen specifika barnombud med barnrättskompetens. Verksamheterna är representerade i tvärgruppen samt har tillsammans med Fokushusets behandlare inom Beardslee's familjeintervention. För att verksamheternas personal ska vara trygga med att göra orosanmälningar till socialkontoret vid oro för att barn far illa eller riskerat att fara illa, har man vid behov med jämna mellanrum information kring det.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Effekter för sammanhållen hälso-, sjukvård och omsorg.

Ärendet medför ingen direkt påverkan på arbetet med sammanhållen hälso-, sjukvård och omsorg.

Barnperspektiv

Barnperspektivet och dess utgångspunkt barnkonventionen, utgör själva kärnfrågan i skrivelsen som förvaltningen besvarar med detta ärende. Skrivelsen efterfrågar kunskap om hur barnrättskompetensen ser ut hos personal inom kommunalförbundet och Tiohundra AB. I svaren framkommer att det finns kunskap hos personalgrupperna som krävs för att utföra arbete där barn berörs. Vidare att barnperspektivet lyfts fram i beslutsunderlag och förutsätts i relevanta avtal.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen finner att kommunalförbundet och Tiohundra AB arbetar för att personal ska ha kunskap om barnkonventionen och arbetar med tydligt fokus på barns perspektiv.

- Verksamheter har vid tillfällen haft *riktade insatser eller utbildningar* för att säkerställa att hela personalgruppen nås av information och får den kunskap som krävs.
- Verksamheter har specifika *barnombud med barnrättskompeten* som man kan vända sig till vid frågor där utökad kunskap i barnkonventionen och barns perspektiv krävs.
- Både kommunalförbundet och delar av Tiohundras verksamheter planerar för *fördjupningar inom barnkonventionen* under hösten 2023.

Inom delar av kommunalförbundets och Tiohundras verksamheter som nämns är barnkonventionen och barns perspektiv ett naturligt inslag i det dagliga arbetet. Detta utifrån att arbetet inom dessa verksamheter har barn och familjer som sina främsta kunder. Inom både kommunalförbundet och Tiohundra finns också verksamheter som har vuxna som sina främsta kunder men där har man gjort satsningar för att utbilda personalen eller genom andra insatser säkerställt att det finns kunskap om barnkonventionen och barns perspektiv. Barnkonventionen och barns perspektiv ska utgöra del av utredningar där barn berörs av beslut som fattas, såväl inom myndighetsutövning för enskilda som i beredning av allmänna ärenden. I beredning av allmänna ärenden berörs inte alltid barn, då är rubriken "barnperspektiv" i beslutsunderlag inte alltid tillämplig enligt förvaltningens uppfattning.

Sammantaget framgår att det arbetas aktivt med barnkonventionen och barns perspektiv i verksamheter inom kommunalförbundet och Tiohundra. Det genom riktade insatser, utbildningar och dagligt arbete inom verksamheterna samt i samverkan.

Bilagor

1. Bilaga 1 Skrivelse angående barnkonventionen och barns perspektiv i beslutsunderlag (Dnr: 2023-189-1)
2. Bilaga 2 Protokollsutdrag 2023-04-20 § 48 Skrivelse (V) angående barnkonventionen och barns perspektiv i beslutsunderlag (Dnr: 2023-189-2)

Beslut skickas till

Norrtälje kommun (kommunstyrelsen@norrtalje.se)

Region Stockholm (registrator.rlk@regionstockholm.se)

Tiohundra AB (registrator@tiohundra.se)